

VILNIAUS LICÉJAUS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ ĮTARUS MOKINIŲ VARTOJUS ALKOHOLĮ, TABAKĄ IR (AR) KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus licėjaus (toliau – Licėjus) darbuotojų veiksmų įtarus mokinių vartojus alkoholį, tabaką ir (ar) kitas psichiką veikiančias medžiagas tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja mokinių, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimą licėjuje.

2. Mokinių, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo tikslas – siekti kuo anksčiau nustatyti ir motyvuoti mokinius atsisakyti žalingų įpročių, laiku suteikti kompleksinę psichologinę, medicininę ar kitą pagalbą mokiniui ir šeimai, išvengti neigiamų medicininių, ekonominių, socialinių ir teisinių padarinių, susijusių su narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų neteisėtu vartojimu.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-966/V-672 „Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašas“; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Lietuvos higienos normų HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 „Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašas“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2007-10-17 d.).

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Ankstyvoji intervencija** – psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos priemonės, taikomos mokiniams po to, kai nustatoma, kad jie vartoja psichiką veikiančias medžiagas, skirtos skatinti nevartoti šių medžiagų;

4.2. **Apsinuodijimas** – patologinė organizmo būklė, kurią sukelia narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas. Apsvaigimas – psichikos būsenos ar elgesio sutrikdymas, kuriuos sukelia pavartotos narkotinės, psichotropinės, kitos psichiką veikiančios medžiagos;

4.3. **Medicininė apžiūra** – specialių žinių ir reikiamą kvalifikaciją turinčių visų rūšių asmens sveikatos priežiūros įstaigų asmens sveikatos priežiūros specialistų, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteikta teisė atlikti medicininę apžiūrą, atliekami veiksmai, kuriais nustatoma, ar mokinys vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, apsinuodijęs jomis;

4.4. **Narkotinės ir psichotropinės medžiagos** – gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurios įrašytos į narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, patvirtintus sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 5 (Žin., 2000, Nr. 4-113);

4.5. **Psichiką veikiančios medžiagos** – psichoaktyvios medžiagos, sukeliančios psichikos ir elgesio sutrikimus, kurie klasifikuojami pagal 10-osios redakcijos Tarptautinę statistinę ligų ir

sveikatos problemų klasifikaciją (TLK-10), pradėtą naudoti vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 1996 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 542 (Žin., 2001, Nr. 50-1758);

4.6. **Sveikatos priežiūros paslaugos** – mokinio sveikatos būklės vertinimas, psichikos ir elgesio sutrikimų diagnostika, gydymas ir slauga.

II. DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ ĮTARUS MOKINIŲ VARTOJUS ALKOHOLĮ, TABAKĄ IR (AR) KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS ORGANIZAVIMAS

5. Licėjaus darbuotojai, įtarę, kad mokinys Licėjuje ar jos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, kviečia licėjaus visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, kuris įvertina mokinio sveikatos būklę bei nedelsdami informuoja apie tai licėjaus direktorių, direktoriaus pavaduotoją ugdymui, psichologą ar Vaiko gerovės komisijos atstovą.

6. Licėjaus direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, psichologas ar Vaiko gerovės komisijos atstovas:

6.1. nedelsdami informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) apie įtarimą, kad jis vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ir kad jam reikėtų atlikti medicininę apžiūrą;

6.2. informuoja mokinį, jo tėvus (globėjus, rūpintojus) apie asmens sveikatos priežiūros įstaigas, teikiančias sveikatos priežiūros paslaugas, o kai reikia skubios medicinos pagalbos, kviečia greitąją medicinos pagalbą – 103 (Omnitel), 033 (Tele-2, Bitė), 03 (Teo) arba Bendrosios pagalbos telefonas – 112 (bet kuriame tinkle);

6.3. informuoja mokinį, jo tėvus (globėjus, rūpintojus) apie institucijas, įstaigas, organizacijas, teikiančias psichologinę, socialinę, teisinę ar kitą pagalbą.

7. Licėjaus darbuotojai, įtarę, kad mokinys Licėjuje ar jos teritorijoje yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis, kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus:

7.1. suteikia mokiniui pirmąją pagalbą;

7.2. nedelsdami organizuoja mokinio pristatymą į asmens sveikatos priežiūros įstaigą;

7.3. skubiai informuoja apie tai licėjaus direktorių ar jo įgaliotus asmenis, visuomenės sveikatos priežiūros specialistą jam esant licėjuje (jo darbo valandomis), psichologą jam esant licėjuje (jo darbo valandomis), mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

8. Užfiksavus apsinuodijimo alkoholiu, tabaku ir (ar) kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis atvejus, Licėjuje esantis visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, psichologas, Vaiko gerovės komisija vykdo alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevenciją, pateikia tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją, kur kreiptis pagalbos.

9. Mokinio elgesys kartu su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) aptariamas Vaiko gerovės komisijos posėdyje numatant tolimesnius veiksmus.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, psichologas savo funkcijoms vykdyti pasitelkia licėjaus bendruomenę (mokytojus, mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus)).

11. Narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos vykdymą licėjuje koordinuoja Vaiko gerovės komisija ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

12. Licėjaus direktorius užtikrina, kad licėjuje būtų įgyvendinama narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, skirta mokiniams, vartojantiems narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, teikiama pagalba mokiniams vartojantiems šias medžiagas, plėtojamas įstaigų tarpusavio bendradarbiavimas su vaiko teisių apsaugos tarnybomis, teisėsaugos, sveikatos priežiūros ir reabilitacijos įstaigomis.

13. Medicininė apžiūra atliekama ir kitos reikiamos sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos asmens sveikatos priežiūros įstaigose Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

14. Informacija apie mokinius, vartojančius narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, arba mokinius, turinčius priklausomybę nuo šių medžiagų, turi būti disponuojama tiek, kiek reikalinga mokinio teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant teisės į privatą gyvenimą, asmens neliečiamybę, todėl ši informacija gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Už Aprašo vykdymo priežiūrą atsakingas Licėjaus direktorius.
